

قوه قضائیه
۱۷۸

مشاوره حقوق شهروندی

معاونت آموزش قوه قضائیه

شهر و ندان گر امی؛

آیا می دانید که امکان دسترسی به پاسخ بسیاری از سوالات حقوقی شما در کلیه زمینه های مدنی، کیفری، خانواده و امور حسبی در سایت اینترنتی معاونت آموزش در نشانی ذیل می باشد.

www.law-training.ir

بروشورهای زیر چاپ شد:

- ۱۷۸- فروش و انتقال مال دیگری
- ۱۷۲- بیمه اتومبیل کمتر از نرخ دهه
- ۱۷۳- خیران زبانه های بدنی از طریق صندوق بیمه
- ۱۷۴- محظ زینست و آلودگی هوا
- ۱۷۵- اجاره غرقه ها و دک ها از شهرداری تهران و نحوه تخلیه آنها
- ۱۷۶- ثبت و حذف وقایع ازدواج و طلاق در شناسنامه
- ۱۷۷- سکونت زوجین و اشتغال آنان
- ۱۷۸- عسر و حرج زوج و تقاضای طلاق از سوی او
- ۱۷۹- قسمت های مشاع در آپارتمان و نحوه اداره و نگهداری آن
- ۱۸۰- حدود اختیارات و وظایف مدیران در آپارتمان ها
- ۱۸۱- مدت اعتبار گواهی عدم امکان سازش برای اجرای صیغه طلاق
- ۱۸۲- سوالاتی چند درباره مستثنیات دین

پرسش ها و پاسخهای در ارتباط با گواهی عدم امکان سازش برای اجرای صیغه طلاق

جهت استفاده در دفتر ارشاد و معاضدت قضایی

شوراهای حل اختلاف

کلیه حقوق محفوظ است و هرگونه تکثیر و استفاده غیرمجاز از این اثر ممنوع می باشد.

حقوق شهروندی:

در زندگی فردی و اجتماعی آن گونه رفتار کنیم که توقع داریم با ما رفتار کنند.

آدرس: تهران - خیابان حافظ شمالی - رویروی دانشگاه امیرکبیر
ساختمان شماره ۳ - قوه قضائیه - معاونت آموزش قوه قضائیه

معاونت آموزش قوه قضائیه

دادگاه نیست.

۳. اگر درخواست صدور گواهی از سوی طرفین و به اصطلاح توافق باشد پس از صدور گواهی شوهر از توافق خود عدول نماید و نخواهد همسرش را طلاق دهد نمی توان او را مجبور به اجرای صیغه طلاق کرد.

پرسش: اگر گواهی عدم امکان سازش صرفاً به لحاظ گذشت زوج از مهریه و قبول آن از طرف زوج صادر شده باشد، قبل از اجرای صیغه طلاق زوج می تواند از این توافق برگردد و از آن عدول کند؟ پاسخ: اگر حکم طلاق صادر نشده باشد و گواهی عدم امکان سازش صرفاً به علت بدل مهریه از سوی زوج و قبول آن از طرف شوهر صادر شود و قبل از اجرای صیغه طلاق زوج منصرف شود نمی توان زوج را به اجرای صیغه طلاق اجبار کرد.

پرسش: در چه مواردی قاضی محکمه بدون رضایت شوهر زن را طلاق می دهد؟ پاسخ: از نظر شرعی و قانونی طلاق بدست مرد است و در اختیار او می باشد و نمی توان او را به طلاق مجبور کرد مگر در مواردی که قانون تعیین کرده باشد مانند:

۱. به علت سوء رفتار مرد یا وجود عسر و حرج یا به علت عجز شوهر از دادن نفقه یا خودداری او از پرداخت نفقه و عدم امکان اجرای حکم دادگاه به الزام شوهر به دادن نفقه.
۲. زنی که شوهرش چهار سال تمام مقفول الاث باشد در این موارد است که دادگاه بدون رضایت زوج صیغه طلاق را جاری می کند.

امتناع از حضور با رعایت جهات شرعی صبیغه طلاق را جاری و دستور ثبت و اعلام آن را به دفتر ثبت طلاق صادر می کند. (امثال این بند در مواردی است که گواهی عدم امکان سازش به لحاظ تحقق شروط وکالت برای زوج یا به لحاظ اثبات عسر و حرج زوج یا عدم پرداخت نفقه و عدم امکان الزام زوج به پرداخت آن صادر می شود و یا اصولاً حکم قطعی به طلاق و گواهی عدم امکان سازش به تبع آن صادر می گردد.)

۳. اگر زوج در دفترخانه حاضر شود ولی از اجرای صبیغه طلاق خودداری کند مطابق بند ۲ رفتار می شود.

پرسش: آیا پس از صدور گواهی عدم امکان سازش، حضور در دفترخانه و اجرای صبیغه طلاق الزامی است؟ آیا زوجین از توافق قطعی برای طلاق می توانند عدول کنند؟

پاسخ: اگر دادگاه حکم طلاق صادر کرده باشد و این حکم قطعی شود به دستور دادگاه در دفاتر طلاق به ثبت می رسد و عدول یا عدم عدول زن و شوهر از توافق تأثیری ندارد ولی اگر دادگاه گواهی عدم امکان سازش صادر کرده باشد و به حکم طلاق باید گذشت: ۱. چنانچه متقاضی صدور گواهی عدم امکان سازش زوج باشد و به درخواست او گواهی مزبور از دادگاه صادر شود این گواهی صرفاً اجازه طلاق است نه حکم طلاق لذا نمی توان زوج را به طلاق مجبور کرد و زوجه نمی تواند از دادگاه الزام او را به اجرای صبیغه طلاق درخواست کند زیرا حق استفاده از این گواهی با زوج می باشد.

۲. اگر متقاضی صدور گواهی عدم امکان سازش زن باشد و علت این درخواست تحقق شروط وکالت مندرج در سند ازدواج باشد، زن می تواند با استفاده از آن وکالتی که از شوهرش هنگام عقد ازدواج گرفته خود را مطلقه نماید و نیازی به حضور زوج یا نماینده

تقسیم مهریه خود را از انجام تکلیف قانونی یعنی تسلیم گواهی عدم امکان سازش طرف مدت ۳ ماه از تاریخ ابلاغ بی نیاز کند و از طرفی اگر زوج گواهی عدم امکان سازش را در مهلت قانونی به دفتر ثبت طلاق تسلیم کرده باشد یا تقسیم دادخواست اعسار یا درخواست تقسط پرداخت مهریه، به اعتبار گواهی عدم امکان سازش خدشه ای وارد نمی آید زیرا در مهلت قانونی به دفتر ثبت طلاق تسلیم شده است.

پرسش: نحوه محاسبه مدت ۳ ماه برای اعتبار گواهی عدم امکان سازش بر مبنای ابلاغ آن به زوج است یا زوجه؟

پاسخ: آغاز مدت اعتبار گواهی عدم امکان سازش تاریخ ابلاغ آن به کسی است که گواهی به نفع او صادر شده است که حسب مورد می تواند زوج یا زوجه باشد.

پرسش: در صورت ثبت گواهی عدم امکان سازش در دفتر طلاق سر دفتر چه وظایفی برعهده دارد؟

پاسخ: چنانچه ذینفع طرف مهلت قانونی (سه ماه) گواهی عدم امکان سازش را در دفتر طلاق ثبت کند، سر دفتر باید موضوع را به طرفین ابلاغ کند تا برای اجرای صبیغه طلاق و ثبت آن حضور پیدا کنند. در صورت عدم حضور هر یک از طرفین برای مرتبه دوم حداکثر طرف مدت یک ماه دعوت و به ترتیب زیر عمل می کند.

۱. در صورت امتناع زن از حضور، زوج صبیغه طلاق را جاری می کند و پس از ثبت در دفترخانه موضوع به اطلاع زوجه می رسد.

۳. در صورت امتناع زوج از حضور و اجرای صبیغه طلاق دفترخانه مراتب را تایید و به دادگاه صادر کننده گواهی اعلام می دارد. در این حالت دادگاه به درخواست زوجه، زوج را احضار و در صورت

نظاره قانونگذار برای حفظ کيان خانواده و جلوگیری از طلاقهای بیبورد و سوء استفاده بران از حق طلاق همچنین حفظ حقوق زنان و طلاق و حمایت از حقوق مالی و معنوی زنان در طلاق مراجعه به دادگاه و گرفتن مجوز از دادگاه برای طلاق را که به آن گواهی عدم امکان سازش نیز گفته می شود را برای مرد و یا زنی که متقاضی طلاق هستند اجباری نموده است. سوالات و ابهاماتی در این مورد مطرح شده است که در نوشتار حاضر بدانها پاسخ داده می شود.

سوال: اعتبار گواهی عدم امکان سازش چه مدت است؟
پاسخ: پس از صدور گواهی عدم امکان سازش از سوی دادگاه اگر ظرف ۳ ماه از تاریخ ابلاغ (نه صدور گواهی) به دفتر ثبت طلاق ارائه و تسلیم نشود از اعتبار ساقط می شود و در صورت ارائه در مهلت مذکور سر دفتر مکلف است به طرفین اعلام نماید تا برای اجرای صبیغه طلاق و ثبت آن حضور پیدا کنند.

پرسش: آیا مدت ۳ ماه مکتور در فوق در مورد احکام طلاق هم می باشد؟
پاسخ: خیر این مهلت صرفاً برای گواهی عدم امکان سازش است نه حکم طلاق، باید توجه داشت که گواهی عدم امکان سازش تنها اجازه اجرای صبیغه طلاق و ثبت آن است ولی حکم طلاق که از سوی دادگاه صادر می شود مقید به زمان نیست. پرسش: اگر زوجه موفق به اخذ گواهی عدم امکان سازش شود ولی زوج پس از ارائه گواهی از سوی زوج به دفتر ثبت طلاق متقاضی اعسار از پرداخت مهریه کند تأثیری بر گواهی عدم امکان سازش و بی اعتباری آن دارد؟

پاسخ: زوج نمی تواند با توسل به اقامه دعوی اعسار یا تقاضای